

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
 Силабус навчальної дисципліни
 Денна форма навчання

ПАТОПСИХОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА

Викладач: Ткалич Маріанна Григорівна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології

Кафедра: психології, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 220

Засоби зв'язку: на сторінці дисципліни приватні повідомлення в системі СЕЗН ЗНУ (Moodle).

E-mail: m.tkalych@np.znu.edu.ua

Телефон: 288-76-46 (кафедра психології)

Сторінка дисципліни на платформі Системи електронного забезпечення навчання ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15976>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів: 3	Статус дисципліни: Дисципліни вільного вибору здобувача освіти в межах спеціальності
Спеціальність 053 - Психологія	Загальна кількість годин: 90	Семестр: 1
Спеціалізація / Предметна спеціальність немає	Змістових модулів: 2	Аудиторна робота: 22 годин Лекції: 12 год.
Освітня програма «Психологія»	Кількість поточних контрольних заходів: 18	Практичні заняття: 10 год.
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Вид підсумкового семестрового контролю: залік	Самостійна робота здобувача освіти: 68 год.

ВИДИ ЗАНЯТЬ І РОЗКЛАД

Рік навчання 2023/2024	Семестр: <i>I</i>	Термін навчання: <i>04.09.2023 – 12.11.2023</i>	Залік: <i>13.11.2023 – 19.11.2023</i>		
Загальна кількість годин – 90	Форми організації освітнього процесу	Аудиторна робота		Самостійна робота здобувача освіти	Консультації викладача
	Види навчальних занять	лекційні	практичні		
Розподіл навчальних годин		12	10		1
Час проведення: за розкладом					

АНОТАЦІЯ

Мета дисципліни «Патопсихологічна діагностика» – забезпечення здобувачів теоретичними знаннями та практичними вміннями з основ патопсихології та формування здатності застосовувати на практиці патопсихологічний діагностичний інструментарій, використовуючи здобутки сучасної психологічної науки.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення дисципліни студент зможе:

- професійно підходити до проведення патопсихологічного обстеження особистості.
- застосовувати валідні та надійні методи психологічної діагностики для виявлення патопсихологічних феноменів.

- аналізувати та представляти результати психодіагностичного обстеження особистості.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекційний матеріал, навчальна та наукова література, опрацювання першоджерел.

Практичні заняття за визначеною тематикою, навчальні тести, система обов'язкових та додаткових завдань для самостійної роботи з дисципліни.

Поточне оцінювання

Результати поточного оцінювання доступні в електронному «Журналі оцінок» на платформі СЕЗН ЗНУ.

Обов'язкові види навчальної роботи:

- виконання навчальних тестів до змістових модулів (максимально 10 балів);
- активна участь у груповій та індивідуальній роботі на практичних заняттях (максимально 10 балів);
- підготовка обов'язкових та додаткових завдань для самостійної роботи (максимально 32 бали);
- атестаційний проміжний контроль (максимально 8 балів) – двічі за семестр.

Додаткові види навчальної роботи, що виконуються за запитом здобувачів освіти та оцінюються бонусними балами (не більше 10).

Підсумкове оцінювання:

Теоретична складова (підсумкове тестування з дисципліни) – 20 балів (максимальна кількість).

Практична складова (підготовка індивідуального завдання) – 20 балів (максимальна кількість).

ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Контрольний захід	Термін виконання	% від максимальної оцінки
Поточний контроль (max 60 балів)		
Виконання навчальних тестів	До кожної теми	16 %
Участь у роботі на практичних заняттях	На кожному практичному занятті	17 %
Підготовка основних практичних завдань	До кожного практичного заняття	53 %
Атестаційний (проміжний) контроль	2 рази на семестр	14 %
Підсумковий контроль (max 40 балів)		
Підсумкове тестування (екзамен)	Екзаменаційна сесія	50%
Індивідуальне завдання	Захист – на заліковому тижні	50%

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Види і форми освітнього процесу	Критерії та показники оцінки навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти
Практичні заняття	Оцінюється: – ступінь володіння здобувачем освіти основними поняттями теми, логічність й доказовість власних висновків за окремими завданнями під час заняття; – активність здобувача освіти під час обговорення проблем, що розглядаються на занятті
Завдання до практичного заняття	Результати виконаного здобувачем освіти завдання оцінюється за показниками: – володіння основними поняттями теми;

Види і форми освітнього процесу	Критерії та показники оцінки навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти
	<ul style="list-style-type: none"> – логічність та доказовість власних думок й висновків; – самостійність виконання завдання; – творчий рівень, оригінальність роботи – якість оформлення та наявність посилань на використані джерела.
Виконання навчальних тестів	Оцінюється оволодіння здобувачем освіти теоретичної складової певної теми:
Підсумковий семестровий контроль: залік	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу: тестовий контроль 2. Оцінювання рівня опанування самостійною пізнавальною, пошуковою та аналітичною активністю в практичній частині дисципліни: індивідуальне завдання

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	Не зараховано
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РЕГУЛЯЦІЯ ТА ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відповідальність здобувача освіти: Ознайомитися з сторінкою дисципліни на платформі СЕЗН ЗНУ, а саме з: загальними розділами сторінки, термінами виконання завдань, тестів, формами контролю. Підтвердити вивчення рекомендацій «Загальні поради здобувачу освіти» (обов'язково). Гарантувати якість й самостійне виконання навчальних завдань. Присутність та активність на лекціях й практичних заняттях.

Виконання навчального плану дисципліни передбачає системну присутність здобувачів освіти на лекційних і практичних заняттях, своєчасне проходження передбачених форм контролю та виконання завдань для самостійної роботи. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Здобувачі, що навчаються за індивідуальним графіком виконують завдання відповідно термінів подання завдань, що розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ у модулі: «Для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком».

Політика академічної доброчесності: Письмові роботи, що виконуються здобувачами освіти можуть бути перевірені на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Усі запозичення та цитування **обов'язково** мають бути оформлені за допомогою посилань на використані джерела з наведенням наприкінці роботи списку джерел, на які подано посилання. Список оформлюється відповідно

вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Приклади оформлення: <http://library.znu.edu.ua/2018/priklady-26-11-18-converted.pdf>.

Письмові роботи. Здобувачам освіти пропонується виконання завдань для самостійної роботи. Під час оформлення робіт необхідно обов'язково вказувати прізвище та ініціали, шифр академічної групи, назву дисципліни та завдання, що виконується. Пріоритетним під час виконання завдань є самостійність мислення, формулювання власних думок і висновків, неупереджений і відповідальний аналіз чужих думок і текстів, максимально можливе дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету.

Формати комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти: в аудиторії під час лекційних, за допомогою повідомлень у СЕЗН ЗНУ (Moodle), на запланованих консультаціях з дисципліни. Відповіді на запити шляхом повідомлення в СЕЗН ЗНУ здобувачів освіти надаються викладачем впродовж трьох робочих днів, якщо вказано: прізвище та ініціали, шифр академічної групи, дисципліна та форма навчання.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять має бути обґрунтовано освітньою діяльністю здобувача освіти. Обов'язковим є застосування режиму «БЕЗ ЗВУКУ» протягом всього аудиторного заняття.

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Форми організації освітнього процесу	Тема	Контрольне завдання	Кількість балів	Навчально-методичні матеріали та рекомендації на платформі СЕЗН
05.09.23	Лекція 1	Тема 1. Патопсихологічне дослідження: принципи та методи			
12.09.23	Практичне 1	Тема 2. Принципи побудови патопсихологічного обстеження	Участь в обговоренні питань практичного заняття	10	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
19.09.23	Лекція 2	Тема 2. Принципи побудови патопсихологічного обстеження			
26.09.23	Практичне 2	Тема 3. Патопсихологічне обстеження дітей	Участь в обговоренні питань практичного заняття	10	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
03.10.23	Лекція 3	Тема 5: Клінічне діагностичне інтерв'ю: принципи побудови			
10.10.23	Практичне 3	Тема 4. Патопсихологічне обстеження дорослих.	Дискусія: Специфіка патодіагностики дорослих з різним соціальним та інтелектуальним статусом	10	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
	Проміжний контроль 1 модулю			5	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРОМІЖНИЙ КОНТРОЛЬ
17.10.23	Лекція 4	Тема 6: Методи патодіагностики пізнавальної сфери та мислення.			
24.10.23	Практичне 4	Тема 6: Методи патодіагностики пізнавальної сфери та мислення.	Самостійна робота: Патодіагностика мислення: основні шкали та інструменти	10	Розділ СЕЗН ЗНУ: ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Дата	Форми організації освітнього процесу	Тема	Контрольне завдання	Кількість балів	Навчально-методичні матеріали та рекомендації на платформі СЕЗН
31.10.23	Лекція 5	Тема 7: Патодіагностика розладів особистості.			
07.11.23	Лекція 6	Тема 8: Проективні методи в патопсихологічній діагностиці			
07.11.23	Практичне 5	Тема 7: Патодіагностика розладів особистості.	Робота в групі: Методологічні підходи до розладів особистості. Класифікатори. Шкали	10	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
	Проміжний контроль 2 модулю			5	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПРОМІЖНИЙ КОНТРОЛЬ
За розкладом	Підсумковий контроль		Підготовка до заліку. Залік	40	Розділ СЕЗН ЗНУ: ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА та ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібн. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 242 с.
2. Гурська Т., Турецька Х. Патопсихологія: навчально-практичний посібник. Тернопіль: Богдан, 2016. 160 с.
3. Довідник діагностичних критеріїв DSM-5 від Американської психіатричної асоціації. Львів: Галицька Видавнича Спілка. 2023. 474 с.
4. Кехеле Х., Томе Г. Психоаналітична терапія. Теорія і практика. Том 1. Теорія. К.: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2021. 720 с.
5. Максимова Н. Ю., Мілютіна К. Л., Піскун В. М. Основи дитячої патопсихології. К.: Перун, 1996. 463 с.
6. Мартинюк І. А. Патопсихологія. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 208 с.
7. Платформа з клінічними тестами <https://start.ua-test.com>
8. Платформа для онлайн досліджень <https://rating.online>

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

Визнаючи відповідальність, покладену на заклади вищої освіти України в цей доленосний історичний момент, Запорізький національний університет визначає свою місію як *Pro Futuro* («заради майбутнього») і вбачає її у формуванні якісного людського капіталу задля повоєнного відновлення держави та повноцінного представлення України в європейській спільноті.

Відповідно, візія Запорізького національного університету відбиває його прагнення стати університетом майбутнього в усіх сферах діяльності: освіті, науці, міжнародній діяльності, громадському служінні, розвитку технологій та формуванні ціннісної парадигми випускників.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yeds571a>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марти Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>